

לתקן ולהשלים כל העבר ומתוך התוועדות, ובפרט הורים מדריכים וכו'

א. יש לעורר ולהרעיש אצל כל בני ישראל שבכל מקום ומקום, שינצלו הנתינת-כח דפסח שני - שמורה⁶ ונותן כח לתקן כל עניני העבודה בתורה ומצות - (גם) בנוגע לתיקון החסרון כפשוטו (במצב הכי ירוד⁷)⁸.

ב. [בשנת תש"א אמר:] יעשה כל אחד ואחת חשבון צדק בנפשו מכל הענינים שהי' יכול להשלים מפסח שני בשנת נסים עד לערב פסח שני בשנה זו, וישלים זאת בהקדם האפשרי⁹.

ג. הנתינת-כח דפסח שני לתקן ולהשלים העבר, היא (נוסף על הנוגע לעבר בסמיכות זמן, ימים, שבועות וחדשים האחרונים, שנה האחרונה, וכיוצא בזה) גם בנוגע לכל העבר, מאז שנעשה בר-מצוה¹⁰.

ד. ואפילו לפני בר-מצוה (כמו שכתב רבינו הזקן בשולחן ערוך¹¹), ועד שמצינו כמה וכמה סיפורים מגדולי ישראל שתיקנו גם ענינים שהיו לפני שבאו לכלל הבנה, עד לגיל היניקה, ובתחילת היניקה, ומרגע יציאתם לאויר העולם¹⁰.

ה. צריך להשתדל לתקן ולהשלים גם חסרון לגבי שלימות נעלית יותר, אשר, גם בהתבוננות קלה ושטחית בודאי יגיע כל אחד ואחת למסקנא שהי' יכול לעשות כמה וכמה ענינים בשלימות נעלית יותר¹².

5) ראה משיחות ש"פ אחרי קדושים תשמ"ח - התוועדויות ע' 27: "...שצריכים לחיות" עם ההוראות שמצד הזמן עצמו. ושם בהערה 2: "...ערב פסח שני, [ובשוה"ג]: "אף שבמנחה דערב פסח שני אומרים תחנון (סידור אדה"ז לפני למנצח יענקל"ן) ושם ע' 290: "ולהעיר, שפסח שני הובא גם במגילת תענית, והרי "הימים האלה הכתובין במגילת תענית אסורין בין לפניהם כו". ואף ש"בטלה מגילת תענית", ובמילא, בטל גם איסור תענית כו" לפניהם", בערב פסח שני. . . הרי, מובן וגם פשוט, שגם לאחר ש"בטלה מגילת תענית" ניכר רישומם של הימים הכתובים במגילת תענית, ובמילא, גם הימים שלפניהם".

6) משיחות ש"פ בהר תשמ"ט - התוועדויות ע' 147: "ידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר שפסח שני ענינו "עס איז ניטא קיין פארפאלן, מען קען אלע מאל פאריכטן (אף פעם לא אבוד, תמיד ניתן לתקן), ואפילו מי שהי' טמא, או מי שהי' בדרך רחוקה, ואפילו "לכם", שהי' ברצונו, מ"מ יכולים לתקן".

7) שם: "...בפתגם הנ"ל (ראה הערה הקודם) מודגשת (בעיקר) אפשרות התיקון גם במצב הכי ירוד, מצב דהיפך הטהרה (או הריחוק מביהמ"ק), המצב שהי' "לכם", ברצונו, כלומר, במזיד רח"ל - גם במצב זה לא אבוד, אלא יכולים לתקן וכו".

8) שם ע' 159.

9) ראשי דברים מש"פ אחו"ק י"ג אייר תנש"א: "יום ראשון זה הוא פסח שני. וידוע הפתגם דנשיא דורנו בזה, שההוראה מפסח שני היא "אז ס'איז ניטא קיין פארפאלען" - לעולם אין אבוד. ולכן, יעשה. . . בהקדם האפשרי - בשבת גופא, או על כל פנים בימים הסמוכים, מתחיל מפסח שני עצמו, החל ממוצש"ק - הזמן דסעודתא דדוד מלכא משיחא".

10) משיחות ש"פ בהר תשמ"ט - התוועדויות ע' 159.

11) "בנוגע ל"עבירות (שנעשו) בקטנות", ש"אף על פי שאין צריך תשובה כשיגדיל, מכל מקום טוב לו שיקבל על עצמו איזה דבר לתשובה ולכפרה כו".

12) שם ע' 159. ושם ע' 147: "ויש לומר, שהדגשת אפשרות התיקון גם במצב הכי ירוד היא בהוספה על המובן מעצמו מתוכן הפרשה ע"ד הציווי דפסח שני:

תעניות בה"ב

לנצל ימי רצון אלו להוסיף בתורה ומצות

א. אלו הנוהגים להתענות בה"ב - ותבוא עליהם ברכה - צריכים להמשיך במנהגם הטוב, ובפרט שיש בזה שאלה של התרת נדרים, ואין להתיר אלא לצורך כו', כמו, מפני החלישות בכריאות הגוף חו"י.

ב. גם אצל אלו שאינם מתענים בה"ב ישנו העילוי בהימים דבה"ב - ימי רצון³, ולכן, צריכים לנצל ימים אלו להוסיף בכל עניני התורה ומצות, תורה עבודה (תפלה) וגמ"ח (כמנהג ישראל בימי התעניות) - הוספה על הסדר הרגיל⁴.

וזאת למודעי שהליקוט כולל הן השיחות המוגהות והן השיחות הבלתי מוגהות (רשימת השומעים), מתשמ"ח ואילך, והוא על אחריות המלקט בלבד.

1) משיחות בה"ב - ח' י"א ט"ו אייר תשמ"ח - התוועדויות ע' 259: "אשר, בודאי יברכם הקב"ה בשלימות הבריאות, כאמור, "לא אשים עליך (מלכתחילה) כי אני ה' רופאך", ובמילא, יוכלו להמשיך במנהגם הטוב להתענות בה"ב".

2) שם ע' 258-9: "אל"פ שמנהג זה מובא בשו"ע, הרי, רואים במוחש שרוב בני ישראל בימינו אלו אינם מתענים בה"ב, ומספר המתענים הולך ומתמעט באין-ערך לגבי הדור שלפנ"ז כו', וגם אין מכריזים ומברכים תענית בה"ב ביום השבת שלפנ"ז. [ושם הערה 15: להעיר, שטעם ההכרזה דתענית בה"ב בשבת שלפנ"ז, הוא, לפי שאין להם יום קבוע בחודש, ואין הכל יודעים מתי חלון, שלכן, יש צורך להכריז ולהזכיר אודותם, ועפ"ז, גם העדר ההכרזה בשבת שלפנ"ז גורמת למיעוט המתענים - מפני השכחה], ומכיון שההנהגה שלא להתענות בה"ב היא גם (ואדרבה - בעיקר) בחוגי החסידים, שמדקדקים ומהדרים בקיום השו"ע עד לאופן של מדת חסידות - כך, שבודאי אין זו הנהגה הקשורה עם חסרון חו"י בהידור קיום השו"ע, ביראת ה' ואהבתו כו' - מסתבר לומר, שהעדר התענית הוא מצד העילוי. ויש לומר ההסברה בזה - שבימינו אלו הגיע הזמן שאין מקום לחשש וספק שענין המשתה ושמחה כו', עד ל"רוב טובה", יגרום למצב ד"חטאו בני". . . ומכיון שכן, לא זו בלבד שאין צורך בתענית, אלא, אדרבה, כדי שיוכל לעבוד את ה' כדבעי (ש"אי אפשר שיבין וישתכל בחכמות והוא רעב כו"), צריך לאכול ולשתות כו' כפי המתחייב מצד בריאות הגוף ("היות הגוף בריא ושלים מדרכי עבודת ה' הוא"). . . והאמור לעיל אינו אלא ביאור הנהגתם של רוב בני ישראל בימינו אלו שאינם מתענים בה"ב".

3) ושם בהערה 29: "שהרי, לא יתכן שיהי' גרעון חו"י בענין של קדושה - דין בשו"ע, שקיימו בני ישראל במשך כמה וכמה דורות, פעמיים בשנה, בהתחלת ימי החורף (לאחרי סוכות) ובהתחלת ימי הקיץ (לאחרי פסח), וכל פעם - ג' ימים (בה"ב)".

4) משיחות בה"ב - ח' י"א ט"ו אייר תשמ"ח - התוועדויות ע' 259: "...אלא שכל זה נעשה אצלם בקו של טוב ושמחה בלול, אכילה ושת' כו' ע"ד ודוגמת "יום טוב", הקשור עם אכילה ושת' כפשוטה, טוב ושמחה בגשמיות, ועאכ"כ ברוחניות - "אין טוב אלא תורה", פיקודי ה' ישרים משמחי לב". וראה שם ע' 260: "וי"ל, שמכיון שנמצאים בסמיכות ממש לימות המשיח - נעשה כבר מעין ודוגמת זה בנוגע לתענית בה"ב, הן בנוגע לביטול התענית, והן בנוגע להוספה בעניני טוב ושמחה (ע"ד ודוגמת "יום טוב"), הן בגשמיות, והן - ועאכ"כ - ברוחניות, כנ"ל".

ט. קשר זה בין המחנך לשעבר עם התלמיד לשעבר, צריך להיות עם כל החיות שהיתה בשעה שהיו ביחד, ולהוסיף בזה, כיון שבינתיים התבגרו גם התלמידים ונוספו להם חכמה בינה ודעת, ולכן לא מספיק בכך שיוסיפו כפי שהי' אז "היקף" הפעולה, אלא יש להתחשב בהתבגרותם של התלמידים¹⁶.

י. ההוראה ע"ד תיקון ושלימות עניני העבר צריכה להיות גם (ובעיקר) בהענין דאהבת ישראל - הן בנוגע לתיקון הענינים הבלתי-רצויים, ולהוסיף עוד יותר באהבת ישראל ואחדות ישראל, בהנהגה יומית במעשה בפועל¹⁷.

יא. כדאי ונכון שההתעוררות [והתועדות¹⁸] בכל הנ"ל תהי' (תחילתה) במעמד הציבור, "ברוב עם הדרת מלך", אשר, "איש את רעהו יעזור ולאחיו יאמר חזק", מתוך אהבת ישראל ואחדות ישראל¹⁹.

יב. בכל מקום יערכו התועדות מיוחדות (בימי סגולה שבין פסח שני ל"ג בעומר, ובימים הסמוכים) שבה יעוררו אודות תיקון ושלימות כל עניני העבודה, מתוך שמחה וטוב לבב - בהתועדות של שמחה²⁰.

ובהסברה, שבשעה שלמדו כמה דברים לפני כמה שנים, הרי היו מוגבלים אז למספר שעות מסוים - אבל כיון שנוסף עתה בחכמה בינה ודעת (של המחנך או המחנכת) לכן ה"ה רוצה להוסיף בענין החינוך, אף אם במשך שנים אלו נעשו - התלמיד או התלמידה - מחנכים בעצמם".

16 שיחת כ"ג אייר לנשי חב"ד - תשמ"ט התועדות ע' 207. ושם: "לדוגמא: אף שלמדה המחנכת עם התלמידות דיני כשרות, הדלקת נרות שבת קודש או יו"ט או טהרת המשפחה, הרי בשעה שנוסף בהבנה בדברים אלו, או בחשיבותם של דברים אלו - צריכה וחייבת היא לספר לתלמידות" (אפי' אם יש כבר לתלמידות כתות של מחונכות בפ"ע, כ"ל) על מה שנוסף אצלה בהסברת הענין, ועד כמה הענין טוב, הן בגשמיות והן ברוחניות, ועד כמה הענין עיקרי שעל ידו מתקשרים עם הקב"ה מקור כל הברכות וכו".

17 משיחות ש"פ בהר תשמ"ט - התועדות ע' 157-8: "באופן ד"נהגו כבוד זה לזה", לא רק ברגש הלב".

18 פסח שני תשמ"ח - התועדות ע' 300: "ישנם כמה מנהגים מיוחדים בפסח שני, כולל גם הענין הכי נפלא שניתוספה עוד הזדמנות להתועדותם של כמה וכמה מישראל, אנשים נשים וטף, מתוך אהבת ישראל ואחדות ישראל".

19 משיחות ש"פ בהר תשמ"ט - התועדות ע' 160: "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד".

20 שם ע' 160. וראה שם ע' 164: "נהוג לסיים ההתועדות בהוראות בנוגע למעשה בפועל - "המעשה הוא העיקר": לכל לראש - המדובר לעיל ע"ד עריכת התועדות בכל מקום בקשר ובשייכות להוראה דפסח שני, אשר, גם ענינים הקשורים עם תיקון ותשובה צריכים להיות (לא מתוך מרה-שחורה ח"ו, אלא) מתוך שמחה דוקא, ע"י התועדות חסידית, נוסף על התועלת שנעשית ע"ז שמתדברים איש עם רעהו כיצד [ובהערה 32: אבל בנוגע לעצם הענין **שצריך** לתקן ולהשלים - אינו זקוק להתעוררות ממישהו אחר, אלא מתעורר מעצמו ומאליו, כמו בפסח שני בפעם הראשונה שאותם אנשים באו מעצמם (ללא התעוררות ממישהו אחר) וטענו "למה נגרע!"] לתקן ולהשלים כל עניני העבודה בתכלית השלימות". ראה שיחת פסח שני תשמ"ח - התועדות ע' 300: "ישנם כמה מנהגים מיוחדים בפסח שני, כולל גם הענין הכי נפלא שניתוספה עוד הזדמנות להתועדותם של כמה וכמה מישראל, אנשים נשים וטף, מתוך אהבת ישראל ואחדות ישראל".

ו. ההתבוננות צריכה להיות הן בנוגע לעבודתו בעצמו, והן בנוגע לפעולה עם הזולת, החל מבני ביתו, ואפילו לאחרים כמה וכמה שנים¹³, שבניו ובנותיו הם לאחרים הגיל ד"חנוך לנער" (עד כ"ד שנה), ויש להם בעצמם בנים ובנות¹⁰.

ז. הנ"ל שייך גם לטף, שגם להם קל להסביר שכמה וכמה ענינים היו יכולים לעשות בשלימות נעלית יותר, עד שיתעוררו מעצמם לתקן ולהשלים באופן נעלה יותר, עד כדי טענה "למה נגרע" - ביחס לשלימות נעלית יותר¹⁴.

ח. הנ"ל כולל ובמיוחד מורים ומדריכים, משפיעים, רבנים וכו', ובנוגע לתלמידים שכבר גדלו ונעשו בעצמם מחנכים ומדריכים - יוכל למצוא דרכים להוסיף ולהשלים בהשפעתו שהיתה צריך להיות בשנים שלפני זה¹⁵.

ה"אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא" לא היו במצב ירוד ח"ו . . . כדאיתא בגמרא . . . כלומר, הסיבה להעדר הטהרה שלהם אינה בגלל חסרון (ועאכ"כ ירידה) במעמדו ומצבו, אלא אדרבה, בגלל התעסקותם בקיום רצון ה' וכו".

ושם ע' 149 "גם כאשר העבודה דפסח ראשון היתה בשלימות . . . ניתוסף היר"ט דפסח שני . . . שבו נעשית העבודה הרוחנית דעניני הפסח באופן נעלה יותר - כמודגש בשמו "פסח שני", **דילוג** (פסח מלשון דילוג) **שני**, למעלה מהדילוג דפסח ראשון. ועד כדי כך, שהשלימות דפסח ראשון אינה אלא ביחס למצב ההוא, אבל ביחס למצב העתידי - העילוי שניתוסף בפסח שני (דילוג שני), הרי זה עדיין מצב של חסרון, עד לחסרון שמעורר הטענה והתביעה "למה נגרע"!

ונמצא, שהחידוש דפסח שני הוא בשני הקצוות: מחד גיסא - שגם מי שנמצא במצב ירוד כו' צריך לידע שאף דבר לא אבוד, ותמיד **יכול לתקן**; ולאידך גיסא - שגם מי שמצבו כדבעי, ומה שחסר אצלו בענין מסויים של קדושה הרי זה בגלל התעסקותו בעניני קדושה אחרים, צריך שיהי' **נוגע לו** המצב דענין זה עד שירגיש חסרון, ויטען "למה נגרע". בנוסח אחר, שגם מי שעבודתו היא בשלימות, ללא חסרון כלל - צריך להתבונן ולהרגיש שהשלימות שבהוה היא עדיין מצב של חסרון לגבי שלימות נעלית יותר, ועד שגם "חסרון" זה נוגע לו עד כדי **תביעה** "למה נגרע", ובמילא, **ישתדל ויעשה כל התלוי בו** להגיע לשלימות נעלית יותר, בעילוי אחר עילוי". עיין שם בארוכה.

13 שם הערה 122: "ואדרבה - כיון ש"רוב שנים יודיעו חכמה", ניתוסף בחכמתו כיצד יכול לפעול ביתר שאת וביתר עוז".

14 משיחות ש"פ בהר תשמ"ט - התועדות ע' 159: ויש להוסיף ולהדגיש שכל האמור שייך לכא"א מישראל וכו". ובהערה 124: "וכדרכם של ילדים - דבר שנוגע להם מבקשים ודורשים בתוקף, עד לבכי' בדמעות (מכיוון המוחין שאינם יכולים לסבול הצער כו'), ועי"ז מתעורר האב - ובמיוחד אבינו שבשמים - למלא רצונם".

15 משיחות ש"פ בהר תשמ"ט - התועדות ע' 159: "שתהי' בתכלית השלימות, ובעילוי אחר עילוי". וראה שיחת כ"ג אייר לנשי חב"ד - תשמ"ט התועדות ע' 206-207: וכפי שרואים זאת בפשטות (דהיינו, שא"ז דבר הטעון לימוד, אלא דבר פשוט) שבשעה שפלוני (אנשים או נשים) לקח חלק בהקמת מוסד הקשור עם תורה, או יהדות בכלל, או מצות הצדקה (שהיא מצוה עיקרית בתורה) - הרי ע"י התבוננות בפעולותיו בתורה עבודה וגמ"ח ביום זה - ה"ה עושה חשבון צדק, חשבון אמיתי, איך ה' היום שלפני זה או השבוע לפני זה, הן בנוגע למוסדות שייסד בזמן שלפ"ז והן בחינוך ילדים שחינך בעבר (אפי' לפני כמה שנים) לחיים אמיתיים, חיי תורה מוארים, אשר אף שעתה הרי הם לומדים אצל מורה אחר או שנמצאים בעיר אחרת, מכל מקום, אינו שוכח את תלמידיו (או התלמידות), ומחפש הזדמנות - והקב"ה מצליחו בכך - לבוא בקשר עם התלמידים, ולספר להם ע"י מכתב או על ידי הטלפון, או כאשר נפגשים - שכיון שנוספה אצלו ידיעה ביהדות וכן בדברים טובים בכלל, דברי חכמה ודברי קדושה, רוצה הוא לשתף אותם בידיעות שנוספו אצלו.

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח, ולעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל נפטר בש"ק פ' נצבים, ז"ך אלול ה'תשס"ה וזוגתו מרת טשארנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה סטראל נפטרה בליל ה' טבת ה'תשס"ו ת. נ. צ. ב. ה. נדפס ע"י בנם הור"ח ר' שמואל וזוגתו מרת מלכה שיינדל ומשפחתם שיחיו סטראל

נא לתלות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתנו באינטרנט: www.moshiach.net/blind, or: www.iChossid.com

יחיא אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

שמחה = 3 = שְׂמֵחָה - יום שמחתו של רשב"י, שהודיע והכריז ופירסם שיום זה הוא יום שמחתו, וצוה שכל בני ישראל ישמחו ביום שמחתו.

עשרים וארבע שעות שמחות

ב. פשט המנהג בכמה קהילות קדושות בישראל (ומספרם הולך ומתרחב), וכן הוא מנהג חב"ד - שהשמחה דל"ג בעומר היא מהתחלת המעת-לעת, ליל ל"ג בעומר, והולך ומוסיף (משעה לשעה כו') במשך כל המעת-לעת.⁸

אירועי שמחה בכל מקום ולכל יהודי

ג. כל אחד ואחד יעשה התלוי בו שבכל מקום ומקום שנמצאים שם יהודים שיחגגו ל"ג בעומר בשמחה גדולה⁹, על ידי עשיית התועדות [כינוס¹⁰] כו' [או¹¹] תהלוכה של ילדים, וברוב עם הדרת מלך¹².

של רשב"י, ואצל כל בנ"י (עד סוף כל הדורות - שמחה גלו', שזוהי הנחה מיוחדת שלא מצינו דוגמתה אפילו בהסתלקותו של משה רבינו [ועאכ"כ אצל שאר תנאים ואמוראים]).

6) סעודת ל"ג

ולהעיר משיחת ל"ג בעומר תשנ"א - התועדות ע' 215: "ולפני הענינים שבינתיים, כמו אכילת סעודה [לחנהגים באכילת סעודת ל"ג בעומר גם בלילה, ועל"פ טעימת דבר מאכל ומשקה, שע"ז ניתוסף בבריאיות הגוף וכו']. ולהעיר משיחת ש"פ אמור תשנ"ג - התועדות ע' 176: "(ונסף על הסעודות של שמחה שעושים בל"ג בעומר מצד עצמו)". וראה ש"פ אח"ק תשנ"ג הערה 92 - התועדות ע' 148: "בש"ע אדה"א או"ח סת"צ ס"ה: נוהגין קצת להרבות בשמחה ביום זה. . . וראה אגרות-קודש אדמ"ר הזקן ריש ע' קיז: ואי לזאת שישו ושמחו בה' בכל לב ונפש ולעשות יום משתה ושמחה בח"י אייר וכו'".

7) זמירות: עצבות ביום זה הורגת!

משיחת ל"ג בעומר תשנ"א - התועדות ע' 211. ראה ש"פ אח"ק, ל"ג אייר תשמ"ח - התועדות ע' 297: "שמצד שמחתו של רשב"י שוללים אפילו אמירת "נחם" [דאף שזוהי תפלה בקשר לביטול ענין הגלות, מ"מ, מודגש בה ענין דהיפך השמחה כו'], כידוע הסיפור בא' שאמר "נחם" בל"ג בעומר, ונענש על זה בעונש הכי חמור דהיפך החיים, רחמנא ליציל". (ובש"פ אמור תשנ"ג הערה 97 - התועדות ע' 169: "אף שהי' נוהג כן בכל השנה").

ושם בתשנ"א ע' 211-2: "...להעיר ע"ד החידוש בסיפור זה - בשתיים: (א) העונש שלעצמו, דבר היוצא מן הכלל לגמרי שאינו רגיל כלל בצדיקים. . . (ב) פירסום העונש, היפך הזהירות שלא לפרסם דבר בלתי-רצוי אפילו על בעל-חי. . . ויש לבאר טעם הדבר - שהעונש ופירסומו הוא כדי להוסיף בהדגשת גודל מעלת השמחה בל"ג בעומר, ושיללת הפכו כו' . . . וכיון שאצל רשב"י היתה פנימיות התורה בגילוי, לא הי' אצלו ענין החורבן כלל, ולכן, ביום שמחתו (ביום ההסתלקות, גמר ושלימות כל עבודתו) מושללת לגמרי אמירת "נחם", כיון שביום זה מודגש ביותר ענין הגאולה".

8) התחלת השמחה - הוד שבהוד

שיחות (ליל ומוצאי) ל"ג בעומר תשמ"ח - התועדות ע' 307: "אודות השמחה דל"ג בעומר. . . מצינו חלוקי דיעות אם ענין זה מתחיל רק ביום, או שמתחיל כבר בלילה. . . ויש להוסיף בבירור והכרעת הענין - ע"פ המבואר בדרוש הידוע בסיפור גודל העילוי דל"ג בעומר, שבו נשלם הבירור דפרטי הספירות עד הוד שבהוד, "תשלום וסוף לעיקר המידות", ומכיון שענין זה נעשה בליל ל"ג בעומר. . . בתפילת ערבית. . . בנוסח של ה'רבונו של עולם' בזכות ספירת העומר. . . יתוקן כו' הוד שבהוד. . . שלאחרי ההתחלה בליל ל"ג בעומר - הולך וניתוסף במשך היום כולו כולל גם בלילה שלאחרי. . . מ"מ, ישנה עדיין (ובפרט לפני חצות) ההשפעה דיום הל"ג הסמוך אליו וכו'".

9) לא סתם שמחה

ראה משיחת ל"ג בעומר תשמ"ט ע' 178: "ל"ג בעומר הוא יום שמחתו של רשב"י, ולא רק שמחה סתם, אלא "שמחה גדולה" דוקא. וכמודגש במנהג ישראל שאע"פ שבימי הספירה ישנם הגבלות בענין השמחה. . . מ"מ, בל"ג בעומר עצמו משנים (ע"פ התורה) הנגהה זו ומוסיפים בשמחה, עד לשמחה הכי גדולה - שמחת חתן וכלה, שנוהגים לעשות חתונות בל"ג בעומר. וכן בנד"ד - שב"ג בעומר זה עושים כאן חתונה, ולא רק חתונה אחת, אלא שתי חתונות, "כפליים לתוש" [ולכן מקצרים הדיבור בכמות וכו']".

מאפילה לאורה

וראה ש"פ אמור תשמ"ט הערה 40 - התועדות ע' 113: "ויש לומר שזוהי א' הטעמים של"ג בעומר הוא יום שמחה גדולה, לא רק בערך לימי הספירה, אלא בערך לכל ימי השנה - מפני העילוי שנעשה ע"י השלום שלאחרי מחלוקת, כיתרון האור מן החושך. ובשוה"ג: וראה היום יום" ל"ג בעומר, ש"אצל אדמ"ר האמצעי הי' ל"ג בעומר "מיר"ט המצוינים", מען פלעגט ארויסגיין אויפן פעלד כו' . . . אגנץ יאר האט מען געווארט אויף ל"ג בעומר".

10) כח לכל יהודי להתקשר לה'

ש"פ אח"ק תשנ"ג התועדות ע' 148: "אצל רשב"י הי' בגלוי העבודה של קירוב לפני ה' (בקרובי אקדש) בתור נשמה בגוף - כמו שאמש (ביום הסתלקותו בל"ג בעומר) "כל יומין דאתקטרנא בהאי עלמא בחד קטירא אתקטרנא בי' בקב"ה, נשמתו בי' אחידא בי' להטא, בי' דאתדבקת" - תכלית הביטול לאלקות, כמו שאמר רשב"י "אנא סימנא בעלמא".

. . . ומרשב"י נמשך הכח ע"ז עבודת כל יהודי - מעין דוגמת העבודה של "בחד קטירא אתקטרנא כו'", שכל עניניו יהי' היהודי קדוש, "קדושים תהיו כי קדוש אני", ונקדשתי בתוך בל"י, ויש לומר, שזה מתבטא בהדגשה במנהג ישראל, שבל"ג בעומר חוגגים את יום שמחתו של רשב"י ע"י התועדות, כינוסים ותהלכות כבדים לכבוד רשב"י ויום שמחתו".

11) עונג רוחני ומבטא בגשמיות

משיחת ל"ג בעומר תשמ"ט - התועדות ע' 179: "ונחזור לענינו - הדגשת ענין השמחה בל"ג

ל"ג בעומר

הקדמה

היום ה-33 לספירת העומר נחגג כיום שבו מגפה שהשמדה 24,000 מתלמידיו של התנא רבי עקיבא, אחד מגדולי חכמי ישראל בתקופת המשנה, פסקה לפתע. סיבת המגיפה היתה גפגפ רוחני. חז"ל אומרים כי תלמידי רבי עקיבא "לא נהגו כבוד זה בזה". בדרגתם הנעלית, חוסר כבוד לחבר נחשב כחוסר אהבת ישראל ליהודי אחר.

לכן, ל"ג בעומר, הוא יום המזכיר לנו את האחדות והאהבה בין יהודים.

טעם נוסף, בעל משמעות גדולה אף יותר, לחגיגות ביום זה, הוא פטירתו של התנא האלוף, רבי שמעון בר יוחאי, מחבר ספר הזוהר, ביום זה.

זמן קצר לפני פטירתו, הורה רשב"י לכל היהודים לחגוג את יום ל"ג בעומר כיום הילולא' (יום של שמחה).

ביום השנה לפטירתו של יהודי, התורה, התפילה והמעשים הטובים שאותם עשה במשך כל ימי חייו עולים למעלה. במיוחד במקרה של צדיק (ובוודאי צדיק כמו רשב"י, שלא היה עוד צדיק כמותו), כל יום שנה שלו "פועל ישועות" כאן על כדור הארץ.

בנוסף, באותו יום, הוא חשף יותר מהסודות הכמוסים ביותר של התורה (תורת הקבלה - הנשמח"ל של תורה) ממה שהוא גילה במשך כל חייו.¹

"אצל האדמ"ר האמצעי היה ל"ג בעומר מימים טובים המצוינים. היה יוצא לשדה בעריכת סעודה קלה, שתיית משקה ואכילת ביצים מבושלות ובניגונים ובריקודים. וראו אז הרבה מופתים", בעיקר בנוגע לפקידה בזרעא חייה וקיימא. וכך נהגו למסור לרבי בקשות בנושא זה ביום ל"ג בעומר, ומשפחות רבות זכו להיפקד בזכות זה.²

נוהגים לאכול חרובים, לזכר החרובים שמהם ניזונו רשב"י ורבי אליעזר בנו במשך זמן היותם במערה.³

נהגו לאכול ביצים מבושלות (צבועות) בל"ג בעומר.⁴

שמחה לכל יהודי

א. ל"ג בעומר [יום הסתלקותו של רשב"י⁵] הוא יום טוב⁶ ויום

1) שמחה על השלמת הבירור

(1) תובנה וסופת השלימות של ל"ג בעומר: כל יום של ספירת העומר מתאים למידה או ספירה אחרת. ביום 33 לספירת העומר אנו מסיימים ספירת ה'הוד שבהוד'. שבע המידות הינן חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד ומלכות. מאחר שתפקידו של היסוד הוא לאפשר השפעה מהתכונות שקדמו לו לספירת המלכות, הוא נחשב כחיצוני יחסית אליהן. ולכן, כשהגענו לספירה ה'הוד שבהוד', השלמנו את בירור ה'יסוד' עיקר המידות.

התאחדות עם הרבי המהר"ש

כמו כן, ראוי לציין כי לעיתים קרובות התכונות נספרות לא רק מחסד למלכות, אלא גם בכיון ההפוך ממלכות לחסד. לפי הספירה והשנה, היום 33 לספירת העומר, מקביל לספירה תפארת שבתפארת. ואם כך, הוד שבהוד קשור עם תפארת שבתפארת, היום המפורסם כיום הולדתו של הרבי מהר"ש, בעל הפתגם "לכתחילה אריבער".

2) ספר המנהגים-חב"ד עמ' 43, מלקוטי-דבורים כרך ג' עמ' תקט, ו"היום-יום" ל"ג בעומר. ביאור בזה ב"תורת מנחם - התועדות ע' 60.

3) התועדות תשמ"ב ח"ג עמ' 1395. ושם: [זכורני שבבית אבא היו נוהגים לאכול חרובים בל"ג בעומר. פרי זה היה יקר ונדיר, ורק בל"ג בעומר היו אוכלים אותו].

4) ועל הרבי מה"מ מסופר, שנהג לאכול ביצים שקליפתן נצבעה בשעת הבישול בצבע חום - "אוצר מנהגי חב"ד עמ' ר"פ [בד"כ עשה זאת הרבי מה"מ בחדרו. אך בהתועדות ל"ג בעומר תש"ל היתה מונחת ביצה קשה על השולחן, ובשעת ההתועדות חתך אותה הרבי מה"מ לאריבע חלקים, ואכל חלקה].

5) שמחה גלויה ונחוצה

ראה ש"פ (ליל ומוצאי) ל"ג בעומר תשמ"ח - התועדות ע' 310-11: "ל"ג בעומר, יום הסתלקותו של רשב"י, הוא - יום שמחתו, מצד גודל העילוי שנעשה אצלו בעת ההסתלקות. . . ולא עוד, אלא, שרשב"י צוה [שם הערה 43: כולל גם נתינת-כח שיוכלו לשמוח ביום זה, ולא רק באופן של גזירת הכתוב, אלא גם באופן המובן בשכל, ועד להשכל דנה"ב] שישמחו ביום זה, היינו, ששמחתו של רשב"י פעלה גם אצל (כל העומדים סביבו, ועאכ"כ אצל) תלמידיו [שם הערה 45: וביניהם גופא - ככל שגדלה מעלת התלמיד בקירובו לרשב"י גדלה מעלת השמחה מגודל עלייתו

הרבי משתתף

* בדרכו להציון הק' נהג לנסוע לשדה ששם התכנסו הילדים, לשהות שם מעט ולהמשיך אחר כך אל הציון²⁰.

ההתכונן ולפרסם

ת. בכדי שזה (התהלוכות) יהי' בהצלחה רבה ומופלגה²¹, דרושים לכך גם ההכנות המתאימות, מתוך פרסום ושטרעם גדול, למשוך כמה שיותר ילדים שישתתפו בזה²².

שויון בנטל התהלוכה

ט. בטח יעשה בזה כל אחד ואחת כל התלוי בו [אנשים נשים וטף כל חד וחד לפום שיעורא דילי²³], וכמו כן להשפיע על אחרים שישתתפו בזה, מתחיל מהוראת דוגמא חי' אישית איך שהוא משתתף בזה בחיות ובשמחה²⁴.

פרסום ההוראות

י. בודאי יפרסמו הדברים האמורים בכל מקום ומקום, בכל עיר ועיר וכו', כולל ובמיוחד - בארצנו הקדושה.

הכנות שמחות

יא. הפעולות בכל זה יהיו מתוך שמחה, בהתאם לתוכנו של ל"ג בעומר - יום שמחתו של רשב"י [כולל - שגם ההכנות בימים שלפני זה נעשים מתוך שמחה, כטבע האדם שהידיעה שמתקרב יום שמחה פועלת כבר רגש של שמחה²⁵].

אין לחסוך במאמץ – רשב"י עוזר

יב. גם כאשר הפעולה בזה נראית כ"דחק", עבודה קשה, הרי, מכיון שמדובר אודות ענין בלתי-רגיל, הקשר עם רשב"י, "כדאי הוא ר' שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק", ולהתייגע בפעולות אלו גם באופן של "דחק"²⁶.

במנהגי ישראל בל"ג בעומר הדגשה מיוחדת בנוגע לפעולות עם ילדי ישראל הקטנים, שבזה מודגשת ביותר אחדותם של ישראל ("הקטנים עם הגדולים"), "שבת אחים גם יחד". (20) וכן הציע הרבי מה"מ לחסידים ללכת על הציון היום, כיוון שקברי צדיקים בכלל הוא במקום העלייה לציון הרשב"י - "תורת-מנחם - התוועדיות" תשי"ז עמ' 67.

21) ההכנות מביאות הצלחה

משיחת ש"פ אח"ק תש"נ - התוועדיות ע' 149: "...צריכים לראות שהפרסום והשטרעם של התהלוכות שנה זו יהי' . . . יותר מאשר בכל השנים שעברו (שגם אז הי' בהצלחה בלתי-משוערת)". וראה משיחת ש"פ אמור תשמ"ח - התוועדיות ע' 336: "ובפרט לאחר שראו את גדול ההצלחה וביותר שהיתה בל"ג בעומר השתא, ובמיוחד במקומות שבהם עסקו באופן ד"יגעת", שע"ז נעשה "מזאת", באופן של מציאה, שלא לפי ערך היגעה". וראה שיחת ל"ג בעומר תש"נ - התוועדיות ע' 199: "ובודאי תהי' התהלוכה בהצלחה רבה, וברוב פאר והדר, כולל גם שאין לחשוש מגשם, כיון שיהי' מזג אויר (וכל הענינים הקשורים לתהלוכה באופן) טוב ונעים".

וראה ש"פ בה"ב, מבה"ח סיון תש"נ - התוועדיות ע' 219: "...לאחרי הקדמת הזירור ע"ד ההכנות לתהלוכות דל"ג בעומר, ובסדר מסודר, ע"י הקדמת המחשבה והדיבור עד למעשה בפועל . . . היתה הצלחה רבה ומופלגה, בריבוי התהלוכות בכמה וכמה מקומות, ובאופן נללע יותר מהשנים שלפני זה, כולל גם שנת תשמ"ח והקהל".

22) הכנות ראויות

משיחת ש"פ אח"ק תש"נ - התוועדיות ע' 149: "כיון שנשארו כמה ימים עד ל"ג בעומר (ביום ראשון הבע"ל), צריכים לדאוג שיעשו את כל ההכנות הראויות לכך, כמו בכל דבר שבקדושה, כיון שזה בעל חשיבות חייבת להיות לזה הכנה, עד "הכנה דרבה". מתחיל עם החלטות טובות בזה בשבת, ואח"כ הפעולות בזה במשך השבוע הבא, ביום א', ב', ג', ד', ה', ו', ויום השבת וכו'".

23) כל אחד בכל מקום

ש"פ אח"ק תשמ"ח - התוועדיות ע' 297: "יש להזכיר עוה"פ אודות ההכנות לל"ג בעומר ב"שטרעם" המתאים, בכל מקום ומקום, וע"י כל אחד ואחת וכו'".

24) מצעד האחזות

משיחת ש"פ אח"ק תש"נ - התוועדיות ע' 149: "ובפרט בהתחשב בכך שהתהלוכות מוסיפות באחזות כל ישראל, "שבת אחים גם יחד", ובחינוך ילדי ישראל, "חנך לנער ע"פ דרכו גו" . . . וע"ז - בודאי יהיו התהלוכות דל"ג בעומר קידוש השם גדול לבני ישראל ולכל העולם כולו, ויחזקו עוד יותר את האחזות דבני ישראל בכל מקום שהם".

(25) ש"פ אח"ק תשמ"ח - התוועדיות ע' 297.

(26) אתה יכול לעשות את זה!

ד. כנהוג¹⁴ בשנים האחרונות - ישתדלו שבכל מקום ומקום תתיימרו בל"ג בעומר "תהלוכה", להדגיש ולהראות באופן גלוי לעין כל, גם לעיני עמי הארץ, שיהודים הולכים לקיים רצון קונם, ובאופן של הליכה מדרגא לדרגא¹⁵.

תהלוכה דמוקרטית

ה. בפרט כאשר נמצאים במדינת הרוחה (כמדינה זו וכיוצא בזה) שיכולים לקיים תורה ומצוות ללא רדיפות והפחדות כו', שצריכים לנצל מצב זה לערוך תהלוכות פומביות שבהם יתבטא תוכן הליכתם של בני ישראל בעניני יהדות¹⁶.

בגולה ובארץ הקודש

ו. עריכת חגיגות ותהלוכות כו', דכל בני ישראל בכל מקום שהם, בחוץ לארץ, ועל אחת כמה וכמה בארץ ישראל, שבהם ישתתפו האנשים והנשים (בנפרד, בתכלית הצניעות, כמובן) והטף¹⁷.

פעילויות לילדים

ז. "הנ"ל הוא] במיוחד בנוגע לטף - כמנהג ישראל מדורי-דורות שבל"ג בעומר ממעטים בלימוד התינוקות של בית רבן, חצי היום או שליש היום, ויוצאים [לשדה¹⁸] לשמח עם הילדים בעניני הרשות (לכאורה), ועל ידי זה ניתוסף בלימוד התורה¹⁹.

בעומר בנוגע לכל עניני העבודה, ובפשטות - לערוך התוועדות של שמחה, כאן, ובכל המקומות ששומעים הדברים".

12) חגיגה לאומית

משיחת ש"פ אח"ק תש"נ - התוועדיות ע' 149. וראה משיחות בה"ב - ח' י"א ט"ו אייר תשמ"ח - התוועדיות ע' 268-9: "יש להשתדל של"ג בעומר, יום שמחתו של רשב"י, יהי' יום שמחתנו! דכל בני ישראל בכל מקום שהם . . . ע"י עריכת חגיגות וכו'".

(13) כינוס בבית חיינו היה כבר בשנת תש"ג. את צורת ה"פאראד" - צעדה מלווה בשלטים וכרזות - לבש בשנת תשס"ז. בשנת תש"מ היתה הוראה לערוך תהלוכות גם באר"ק, ומוסיף והולך מידי שנה בשנה - ראה פירוט השנים ב"אצר מנהגי חב"ד" עמ' רעז.

14) תהלוכה

ראה ל"ג בעומר - בעת ה"פאראד" תש"נ - התוועדיות ע' 198: "מהענינים המיוחדים בהחגיגות דל"ג בעומר בקשר לילדי ישראל - כפי שנקבע המנהג בכל קצוי תבל לערוך תהלוכה . . . ובהדגשה יתירה בתהלוכה של ילדים וכו'".

15) מעלת ענין ההליכה

משיחות בה"ב - ח' י"א ט"ו אייר תשמ"ח - התוועדיות ע' 269: "ותוכן הענין - ע"פ המבואר בדרושי חסידות (מיסוד גם על נגלה דתורה) שתכלית ירידת הנשמה למטה לבוא מבחי' עמידה, "עומדים", לבחי' הליכה, "מהלכים". וענין זה בא לידי ביטוי (בין השאר) גם בתהלוכה כפשוטה - שמזמן לזמן (ב"ע"ת רצון) מתאספים והולכים כולם יחדיו (כל הציבור כולו, "אל תפרוש מן הציבור"), להדגיש ולהראות . . . מדרגא לדרגא, "ילכו מחיל אל חיל". וראה ל"ג בעומר - בעת ה"פאראד" תש"נ - התוועדיות ע' 192: "...מהטעמים למנהג ישראל (תורה היא) לחגוג את יום שמחתו של רשב"י ע"י הקהלת ואחדות ילדי ישראל". עיני שם.

16) קל וחומר מרשיח

משיחות בה"ב - ח' י"א ט"ו אייר תשמ"ח - התוועדיות ע' 269-70: "ואדרבה, מקבלים עזר וסיוע ממלכות המדינה . . . ובהדגשה יתירה - כשיכולים להראות באצבע ולומר: הנה עומד יהודי, יחד עם אשתו, אשר, במשך יובל שנים היו במדינה שלא הניחה ליהודים לעסוק בתומצ, ע"י הפחדות ורדיפות וכו' וכו', ואעפ"כ, שום דבר אל מנע מהם לילך מחיל אל חיל בעניני יהדות, ועכשיו זוכים לראותם (מראה באצבעו ואומר זה) כאן, בד' אמות אלו, בבית-הכנסת ובית-המדרש - הרי בודאי יתן אל לבו' ללמוד מהנהגתם במדינה ההיא שהי' "דוגמא חי'" בנוגע להנהגתו במדינה זו, לאחר שהקב"ה גאל אותנו ממעמד ומצב של ממשלה הרודפת כו', והביאנו למעמד ומצב של ממשלה שעוזרת ומסייעת בכל עניני יהדות".

17) להרבות בשמחה בלי לפגוע בצניעות

שם ע' 268-9. ראה משיחת (ליל ומוצאי) ל"ג בעומר תשמ"ח - התוועדיות ע' 311: "ולכן יש להשתדל שביום ל"ג בעומר ירבו כל בני' בכל מקום שהם בעניני שמחה, הן בנוגע לאנשים והן בנוגע לנשים (בנפרד, בתכלית הצניעות, כמובן), והן בנוגע לטף". ועוד.

(18) משיחת ש"פ אח"ק תש"נ - התוועדיות ע' 148: "כידוע המנהג לצאת לשדה בל"ג בעומר, וכי"ב".

19) ילדי התורה

משיחות בה"ב - ח' י"א ט"ו אייר תשמ"ח שם: "אלא, שמכיון שמדובר אודות תינוקות של בית רבן (שנתחנכו כדבעי כו'), עושים זאת בתמימותם בתור "מנהג ישראל תורה היא", ועד שע"ז ניתוסף בתשוקתם ללימוד התורה (לאחרי ל"ג בעומר, ובתור הכנה - גם לפני), בידיעם שענינו של רשב"י - "תורתו אומנתו".

ראה משיחת ש"פ אמור תש"נ - התוועדיות ע' 166: "ויש לומר, שזהו א' הטעמים שמצינו

יג. עריכת ה"תהלוכות" של ילדי ישראל בסיסמא [הדגשת והכרות²⁷ "יחד כל ילדי ישראל" - כלשון הכתוב "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד", כידוע הקשר והשייכות דפסוק זה לרשב"י²⁸].

ללמוד מהנהגותיו של רשב"י

יד. פשוט, שבמהלך התהלוכות ידברו עם הילדים (והמבוגרים) ויספרו להם [ויש לקצור²⁹] אודות רשב"י וכו' וכו', ויעוררום להוסיף בכל עניני יהדות, תורה ומצוות. ובמיוחד - ללמוד מהנהגותיו של רשב"י, ומהם³⁰:

מוקדש לחלוטין ללימוד התורה

טו. א) לימוד באופן ד"תורתו אומנתו" – [שהנהגה] מעין ודוגמת זה שייכת אצל כאו"א מישראל, שבזמנים הקבועים ללימוד התורה יכול וצריך להיות במעמד ומצב ד"תורתו אומנתו" [ראה לקמן אות כה]³¹.

מוקדש לחלוטין לה'

טז. ב) עבודה באופן ד"בחד קטירא . . . בי' אחידא כו", שכתוצאה מזה נעשית העבודה גם בעניני הרשות באופן דבכל דרכיך דעהו", היינו שב"דרכיך" (דרכים שלך, בעניני הרשות) גופא נעשה "דעהו" [ראה לקמן אות כט]³².

תינוקות מקדישים עצמם לבורא עולמים

יז. נקודה זו יכולים וצריכים להסביר אפי' להטף. עד לקטן שבקטנים, שגם אצלו יהי' הענין ד"בכל דרכיך דעהו", אשר, עם היותם דרכי קטנות, "חנוך לנער על פי דרכו", מכל מקום, נעשה בהם ועל ידם הענין ד"דעהו"³³.

שם ע' 297: "ואפילו כאשר כן הוא המצב לאמיתו (לא רק שנראה כן). ושם בשיחות בה"ב - ח' י"א ט"ו אייר ע' 267-8: "כאן המקום לעורר גם אודות הפעולות בקשר ל"ג בעומר, יום ההילולא דרשב"י - שבודאי התחילו כבר לעסוק בהם, ובאופן דמוסיף והולך מיום ליום, ככל שמתקדמים ל"ג בעומר . . . והתקוה חזקה שהדיבור בכל זה (מיסוד על המבואר בתושבע"פ, במאמרי חסידות ושיחות קודש של רבותינו נשיאינו) יפעל פעולתו, ובפרט . . . שכבר עסקו בפעולות אלו בשנים שלפנ"ז יותר מג' פעמים (הנהגה טובה שנהגתי שלוש פעמים)", ואפילו אלו שמסיבה שונה ומשונה לא עשו "שטורעם" בהכנות ל"ג בעומר בשנים שלפנ"ז, וצריכים עכשיו להתחיל - יש להם הניתנת-כח וההבטחה שיצליחו בכל ענינים אלו, ובפרט ע"פ המובן מדברי כ"ק מ"ח אדמו"ר נשיא דורנו שכבר סיימו כל עניני העבודה, כולל גם "צחצוח הכפתורים" . . . הרי בודאי שיש הכל מן המוכן, ולא רק מן המוכן אלא מוכן ומזומן ממש, כולל (בנד"ד) בנוגע להכנות ל"ג בעומר, ועאכ"כ בנוגע ל"ג בעומר עצמו".

(27) חיים - הילדים במרכז

ראה משיחות ש"פ בהר תשמ"ט - התוועדות ע' 160: "והדגשה מיוחדת בנוגע לילדים, ובפרט בל"ג בעומר, ע"י תהלוכות הדגשת והכרות "יחד כל ילדי ישראל" [ובאופן שגם המבוגרים (ההורים והזקנים כו') מצטרפים אליהם, ע"ד מ"ש "והשיב לב אבות על בנים", "על ידי בנים"]".

(28) עם אחד

משיחת (ליל ומוצאי) ל"ג בעומר תשמ"ח - התוועדות ע' 311. ולהעיר משיחת ש"פ אחו"ק תש"נ - התוועדות ע' 148: "יחד שבטי ישראל" "יחד ילדי ישראל", "שבת אחים גם יחד".

(29) לקצר בנושאים המוכרים

ראה שיחת ל"ג בעומר תש"נ - התוועדות ע' 199: "ויש לסיים ולהתכונן בזריזות לעריכת התהלוכה עצמה, - ובפרט שאין לעכב את הילדים זמן ארוך יותר מדאי, כיון שביום ל"ג בעומר אינם הולכים ל"חדר" ול"ישיבה", ולכן יש לקצר בכמות בהדברים הנאמרים, ענינים מתושב"כ ותושבע"פ, שלומדים גם ב"חדר" וב"ישיבה", ומה גם שכיון שמדובר אודות ילדים שהם בעלי חכמה בינה ודעת, הרי, מהענינים שנאמרו לפנ"ז, החל מ"ב הפסוקים ומאמרי חז"ל, יש להם מספיק לחשוב ולהתבונן, להוסיף ולהעלות בקודש".

30) משיחות בה"ב - ח' י"א ט"ו אייר תשמ"ח - התוועדות ע' 270.

(31) לא ממש, אבל דומה.

שם ע' 270: "דאף שהנהגה ד"תורתו אומנתו" כפשוטה ממש שייכת רק לרשב"י וחבריו" (כמובא גם בש"ע), מ"מ, מעין ודוגמת זה וכו'".

32) שם ע' 270-1.

(33) מעלתו של הלא מתוסבך

שם ע' 271: "...באמתיות, עד להשלימות ד"ידעתי הייתי", - ואדרבה, אצל הקטנים מתקבל הדבר יותר, כידוע בענין "אני מתפלל לדעת זה התינוק" שאינו יודע אודות עניני ספירות, סדר השתלשלות וכו', כי אם, מהותו ועצמותו ית', ע"ד לשון רבינו הזקן בעת דביקותו: "מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ", "איך וויל מערניט דוך אליין" - וכן לאידך - שיכולים וצריכים להסביר גם לגדולים, אשר, מצד ההשתדלות להבין כל דבר בשכל (להיותם "עם חכם ובוני"),

יח. בקשה נפשית - להשתדל גם להוסיף בהסברת הדברים [הנ"ל] באותיות ובסגנון המתאים, החל מהמסביר עצמו, שיונה אצלו, ובמילא, יהיו הדברים יוצאים מן הלב, שאז נכנסים ללב השומע³⁴.

דבר בשם הרבי

יט. [הנ"ל הוא] נוסף לכך שאומר הדברים בשם אומרם - אם משער שעל ידי זה יתווסף בקיום הענין, כראות עיניו ולפי הבנתו, לתועלת הצלחת הפעולה במעשה שהוא העיקר, וכל זה - לאחרי הקדמת הפעולה בענינים אלו בנוגע לעצמו³⁵.

הוספה בתורה תפילה וצדקה

כ. הנני³⁶ לעורר ע"ד הצעת רבים והחלטתם לעשות כן במעשה בפועל, להוסיף בתורה עבודה וגמ"ח³⁷ - נתינה לצדקה במספר ח"י - והרי ל"ג בעומר הוא ח"י באייר³⁸, בעבודה - מזמור ל"ג בתהלים³⁹, בתורה - בפרשת השבוע, ובפרט בחלקו המיוחד ליום זה⁴⁰.

אפילו אחרי ל"ג בעומר

כא. מובן ופשוט שגם לאחר ל"ג בעומר יש לעשות ולהשלים כל הנ"ל, כלימוד פסח שני דמיני' אזלינן: ניטא קיין פארפאלן, ובכפליים לתושי'.

כל שניה יקרה

כב. צריכים להשתדל בעבודת "יום סגולה" זה, לנצל כדבעי כל רגע ורגע בהמעת-לעת, עד להרגע שסופרים היום שלאחרי זה⁴¹.

ניגון 'הנה מה טוב'

כג. כמ"פ ניגון [הורה לנגן] כ"ק אדמו"ר מלך המשיח בקשר ל"ג בעומר, הפסוק "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד" (ששייך לרשב"י), עם הניגון הנהוג אצל חסידים⁴².

ההחלטות הטובות: אהבת ישראל ולחקות את רשב"י

כד. בעמדינו בל"ג בעומר, יום ההילולא דרשב"י - צריך כל אחד

ובריבי סברות, סברות שלו, וסברות שקיבל מרבו, מחביריו, ומתלמידיו יותר מכולם, צ"ל השתדלות תירה שהשכל לא יעלים וכו'".

34) שם ע' 271.

(35) קשט עצמך תחילה

שם ע' 271-2: "כציווי והוראת חז"ל "קשוט עצמך" (תחילה), כולל גם הפירוש "קשוט" מלשון קישוט, היינו, לא רק העבודה המוכרחת (ע"ד "לחם לאכול ובגד ללבוש"), אלא גם באופן של קישוטין, ועד לתכלית השלימות דכ"ד קישוטי כלה".

(36) נשיא חזרו פונה לכל אנשי חזרו

מכתב כ"ק אדמו"ר מה"מ יום א' פ' בחוקותי תשמ"ט - התוועדות ע' 168: "אל כל בני ובנות ישראל בכל מקום שהם . . . שלום וברכה! בעמדנו בתקופה דשבע שבתות תמימות, ובה עצמה בהשבת דל"ג בעומר, ובתוך ותחלת שלשת הימים דיום סגולה זה, אשר בודאי כל אחד ואחת מתעורר לתוספת בתומ"צ במיוחד בקשר ליום זה . . . הנני לעורר ע"ד הצעת רבים והחלטתם לעשות כן במעשה בפועל, והמעשה הוא העיקר".

(37) שלוש העמודים והיסוד היחיד

"תורה עבודה וגמ"ח - עליהם העולם עומד והרי רשב"י עליו נאמר וצדיק יסוד עולם".

38) "אייר (ר"ת אברהם יצחק יעקב רחל - שכוללת כל ד' האמהות)".

39) "ספר תפלות דוד בן ישי בתור נעים זמירות כל בני ישראל".

40) בהמכתב שם.

(41) הדרגא הכי עלינוה בסופו של יום

משיחת ל"ג בעומר תשמ"ט - התוועדות ע' 176. ושם ע' 177: "שנוסף לכך שככל שמתארך הזמן השייך לספירת הוד שבהוד פועלים עוד יותר ועוד יותר, הרי, סוף היום (לאחרי תפלת מנחה, ואפילו "מנחה מאוחרת"...) שייך לדרגא הכי אחרונה בהוד שבהוד גופא, הסיום ד"סופן" (סוף מעשה) ממש, ובמילא, מאיר בו דרגא הכי עלינוה ד"תחתלן" ("מחשבה תחילה") ממש".

(42) ההמנון של ל"ג בעומר

ראה ש"פ בהר תשמ"ט - התוועדות ע' 167: "יש לעורר אודות עניני ל"ג בעומר . . . ובתור התחלה - ינגנו עתה הפסוק "הנה מה טוב . . . גם יחד" (ששייך לרשב"י) עם הניגון הנהוג אצל חסידים". וראה ש"פ אמור תש"נ - התוועדות ע' 183: "ולפנ"ז - ינגנו עוד הפעם הפסוק "הנה מה טוב . . . גם יחד". וראה ל"ג בעומר - בעת ה"פאראד" תש"נ - התוועדות ע' 201: "טרם צאתו התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן "הנה מה טוב . . . גם יחד". וראה ש"פ בחוקותי תשמ"ט - התוועדות ע' 201: "אח"כ ניגן כ"ק אדמו"ר שליט"א "הנה מה טוב . . . גם יחד".

ואחת לקבל החלטות טובות גם בעניני העבודה המיוחדים דרשב"י⁴³ = נוסף על ההנהגה באהבת ישראל [בנהוג כבוד זה לזה]⁴⁴.

אין לי אלא תורה

כה. א) להוסיף [בקביעות עתים⁴⁶] בלימוד התורה באופן ד"תורתו אומנתו", שבאותה שעה שלומד תורה⁴⁷ יהי' במעמד ומצב, שאין בעולמו שום דבר מלבד לימוד התורה, ושום דבר שבעולם אינו תופס מקום אצלו שיפסיקו מלימודו⁴⁸.

לימוד חסידות

כו. ומה טוב - להוסיף גם בלימוד תורתו של רשב"י, כולל ובמיוחד - פנימיות התורה, "חיבורא דילך דאיהו ספר הזוהר", ובפרט כפי שנתגלתה ונתבארה באופן ד"יתפנסון", בהבנה והשגה בחכמה בינה ודעת⁴⁹.

איחוד נגלה וחסידות

כז. כולל - שגם לימוד נגלה תורה חדור בפנימיות התורה, בהתאם לחידושו של רשב"י שהסיר המחיצה שבין פנימיות התורה לנגלה תורה, כך, שכל אחד ואחד יכול לבחור וללמוד "במקום שלבו חפץ"⁵⁰.

פלאי התורה נמצאים ברש"י על הש"ס

כח. במיוחד - תלמוד בבלי, ש"בלולה במקרא כלולה במשנה כו", כל חלקי התורה, כולל גם פנימיות התורה, ועד שאפילו בפירושו רש"י על התורה, יש "ענינים מופלאים", "נפלאות" שבתורה, פנימיות התורה⁵¹.

בכל דרכיך דעהו

כט. ב) "בכל דרכיך דעהו", שבכל הדרכים של האדם (דרכיך) נעשה "דעהו", לא לשם "דעהו", אלא בהם עצמם "דעהו", שבדרכים שהאדם הולך בהם בחיי היום יום, בהם עצמם "ידע" את השם יתברך⁵².

43 דרגתו של רשב"י מגיעה לכל יחוד

ראה שיחת ל"ג בעומר תשמ"ט - התוועדויות ע' 2-171: "מעלתו של רשב"י - גדולה ביותר, וכדאיאתא בזוהר שרשב"י אמר "אית חד ואנא הוא, דכתיב וצדיק יסוד עולם".

...אבל ביחד עם זה, מצינו שהיו גם **חבריו** של רשב"י - "רשב"י וחבריו", היינו, שכבר בזמנו של רשב"י נתפרסם בנגלה דתורה שיש לרשב"י "חברים" (שהם בערכו כו'), והולך ומתפרסם ונמסר מדור לדור ומשנה לשנה לכמה וכמה כו', ומזה מובן, שגם דרגתו של רשב"י ("צדיק יסוד עולם") נמשכת ומתגלה ופועלת אצל כ"א"א מישראל - בבחי' עיבור ע"פ (כמבואר בתניא) וכ"ב.

ובפרט שמדור לדור הולך וניתוסף ב"פיצו מעינותיך חוצה", הפצת המעינות דפנימיות התורה (תורתו של רשב"י) חוצה - אזי נמשכים ומתגלים כחות נוספים בכל הקשור לדרגת צדיק, עד לדרגות הכי נעלות, "בדיקים שהם מועטים", שגם דרגות אלו נמשכות ומתגלות ופועלות פעולתן כו'.

ולהעיר מהמשך המאמר "ראה הקב"ה בצדיקים שהם מועטים עמד **ושתלן** בכל דור ודור" שתלן דייקא, שתילה ונטיעה, שע"ז נעשית **הצמיחה** דפירות ופירי פירות כו'. ומזה מובן גם בנוגע להענין ד'תורתו אומנתו' דרשב"י - שנעשה באופן ששייך (מעין ודוגמא) אצל כ"א"א מישראל וכו'. ועיין משיחת ל"ג בעומר תשמ"ח - התוועדויות ע' 303 בארוכה.

44 העיקרון של רבי עקיבא

משיחת ל"ג בעומר תשמ"ח - התוועדויות ע' 312: "ושלימות זו - לנהוג כבוד זה בזה - היתה אצל **רשב"י**, שה' מתמשת תלמידיו הגדולים של רבי עקיבא וכו' והמיוחד שבהם וכו' שאמר לתלמידיו "שנו מדותי, שמדותי תרומות מתרומות מידותיו של **רבי עקיבא**", שהדגיש הענין דאהבת ישראל כ"כלל גדול בתורה".

45 המעשה הראשון של רשב"י

משיחת ל"ג בעומר תשמ"ח - התוועדויות ע' 313. ושם ע' 312-3: "ויש להוסיף בהדגשת הנהגתו של רשב"י באהבת ישראל - בסיפור הגמרא וכו' שהמעשה הראשון שעשה מיד בצאתו מן המערה וכו' הוא **אהבת ישראל**, לעזר לכהנים שלא תהי' להם טירחא מיתרת, אפילו טירחא קלה וכו'".

46 להוסיף באחדות התורה

ראה שיחת ל"ג בעומר תשמ"ט - התוועדויות ע' 177: "ההוראה . . . בנוגע למעשה בפועל: לכל ראש - בנוגע ללימוד התורה - ענינו של רשב"י ש"תורתו אומנתו" - להוסיף בקביעות עתים לתורה, הן נגלה דתורה והן (ובמיוחד) פנימיות התורה, תורתו של רשב"י, ועד ללימוד שמאחד נגלה דתורה ופנימיות התורה גם יחד".

47 אפילו ח"י דקות

"ששים דקות, שלושים דקות, או אפילו שמונה עשרה דקות".

48) משיחת ל"ג בעומר תשמ"ח - התוועדויות ע' 313.

49) שם ע' 314.

50) שם: "לאו דוקא לימוד הזוהר ותיקוני זוהר, אלא גם בכל חלקי התורה".

51) שם: "כפי שנתגלה ע"י רבותינו נשיאנו".

52) שם ע' 305. וראה שם ע' 314: "מכיון שכל מציאותו, ובמילא, כל פרטי עניניו במשך כל

אכילה עם נשמה

ל. כמו לדוגמא באכילה: נוסף לזה שאכילתו היא "לשם שמים", בכדי שיהי' לו כח לעבוד השי"ת - יודע, שזה גופא מה שמקבל כח מהאכילה, הרי זה מצד הניצוץ אלקי שיש בהמאכל⁵³.

השגחה כללית פרטית

לא. בכללות - על ידי זה שמתבונן, שכל פרט שבעולם, וכל אדם, וכל דרכיו שהולך בהם - מתהוים בכל רגע ורגע מחדש מהשם יתברך, והקדוש ברוך הוא משגיח עליהם בהשגחה פרטית, ועד גם על פרט שבפרט⁵⁴.

למצוא את האלוקות שבכל דבר

לב. בפרטיות - שבכל פרט ד"דרכיך", מוצא ענין ב"דעהו", ידיעת ה'. ועל דרך תורת הבעל שם טוב שחבל דבר (אפילו פרט הכי קטן) שאדם רואה או שומע צריך ללמוד הוראה בעבודת ה' - "דעהו"⁵⁵.

חגיגות במירון

לג. נהגו ודייקו בדורות שלפנינו (ובודאי נוהגים כן עד היום הזה) שיהודי צפת עיר הקודש - הדרים בסמיכות מקום למירון (נוסף על אלה הבאים ממקומות ישוב רחוקים⁵⁶) - לעלות ולהשתטח על ציונו של רשב"י בל"ג בעומר, ומתחיל מליל ל"ג בעומר שבו נוהגים להדליק מדורות של אש לכבודו של רשב"י⁵⁷.

שבת במירון

לד. כאשר ל"ג בעומר חל ביום ראשון בשבוע (כבשנה זו), מקדימים לעלות למירון מערב שבת, הם ונשיהם ובניהם ובנותיהם, ושוחטים כבשים בשביל סעודות השבת, שכל שבת מצוה לענגו בבשר שמן, ועל דרך זה בנוגע לשאר צרכי השבת - כך, שחוגגים את יום השבת קודש עצמו מתוך שמחה יתירה הקשורה עם שמחת ההילולא של רשב"י (נוסף על הסעודות של שמחה שעושים בל"ג בעומר מצד עצמו)⁵⁸.

* השייכים לזה, צריכים לסדר נסיעה למירון, אבל לאיך גיסא, אין מוכרח שתיסע כל הישיבה . . והנשארים יארגנו התוועדות במקומם"⁵⁹.

היום כולו, חזורים בהענין ד'דעהו'".

53) 305 שם: "ועד"ז בכל עניני הרשות, "בכל דרכיך", שבהם גופא יודע את הקב"ה".

54 להתבונן בעלה נידף

שם: "מתבונן בתורת הבעש"ט . . (אפילו על העלה המתנגלגל ומתהפך מצד אל צד)".

55 להרחות על התהוות החיים

שם: "החל מהתחלת היום: מיד כשניעור משנתו, ואינו יכול עדיין ללמוד תורה, הרי מיד כשמרגיש שהוא חי, שזהו חלק מ'דרכיך' (מציאות האדם) - מודה להקב"ה, מודה אני לפניך כו' **שהחיות** בי נשמת". וראה משיחות בה"ב - ח' ט"א ט"ו אייר תשמ"ח - התוועדויות ע' 271: "...ובודאי ניתן למצוא גם ללא יגיעה גדולה, אפי' בקלות - בכל ענין פרטי הקשר והשייכות ד'דעהו' (ב' אחידא'), נוסף על הענין העיקרי והכללי - חידוש ההתהוות דכל מציאות הבריאה מאין ואפס המוחלט בכל רגע ורגע (כתורת הבעש"ט)", "המחדש בטובו בכל יום **תמיד** (בכל רגע ורגע) מעשה בראשית", אשר, אין לך "ב' אחידא" גדול מזה כשמתבונן שברגע זה ממש מתהווית מציאות הבריאה כולה ממהותו ועצמותו ית' שאין לו עילה וסיבה שקדמה לו ח'ו, "אמיתת המצאו"!"

56 בדרך למירון, מתאספים בצפת

משיחת ש"פ אמור תש"ג הערה 7 - התוועדויות ע' 176: "וגם הם היו נוהגים להתאסף בצפת, ומשם היו עולים כולם יחדיו למירון".

57 אור גשמי ורוחני

ש"פ אמור שם. ושם הערה 8: "בזמן שניכר מדורת - האש בלילה דוקא" ובהערה 9: "שהאיר את העולם ע"י הגילוי אור דפנימיות התורה (פרטי הטעמים דמנהג ההדלקה - ראה בין פסח לשבועות פ"ח ס"ו-ז' ו"ז". ושם ע' 177: "בודאי שגם האורחים מצפת ע"ה"ק ישתתפו ויטלו חלק בראש כל הפעולות הקשורות עם ל"ג בעומר . . כולל ובמיוחד - ע"י ההשתתפות בהתוועדות חסידית יחד עם כמה וכמה מב"י וכו'".

58) ש"פ אמור שם.

59) "שערי המועדים - ספירת העומר" ס' צד, וש"ג. וראה בשיחת מוצש"ק אמור, אור לפסח שני תשל"ח ס"ד, שבספרים מובא דבר פלא, שאותם שהיו בל"ג בעומר במירון, הרגישו שמחה מופלגת. עד שאין זה מובן כלל בדרך הטבע, אך כך הוא הרגש האדם שם בפשטות (וראה גם בס' טעמי המנהגים ע' ערה). ומבאר הטעם, מפני שאז התקיים ברשב"י "בחד קטירא אתקטרא . . ", היינו בדוגמת דרגת משה רבינו שבכל אחד ואחד מישראל.